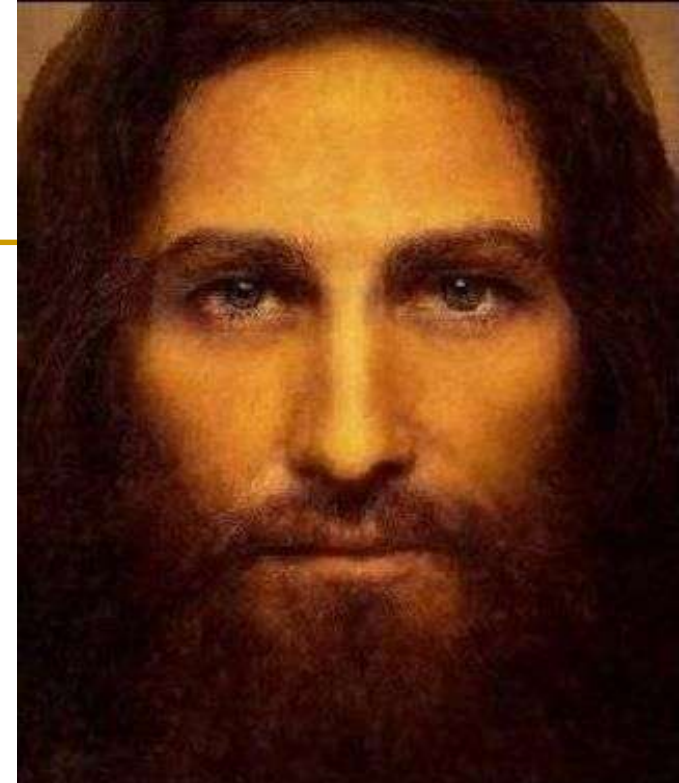

Biblija – Novi zavjet 20./21.
amdg.ffrz.hr – nastava

Biblija – Novi zavjet

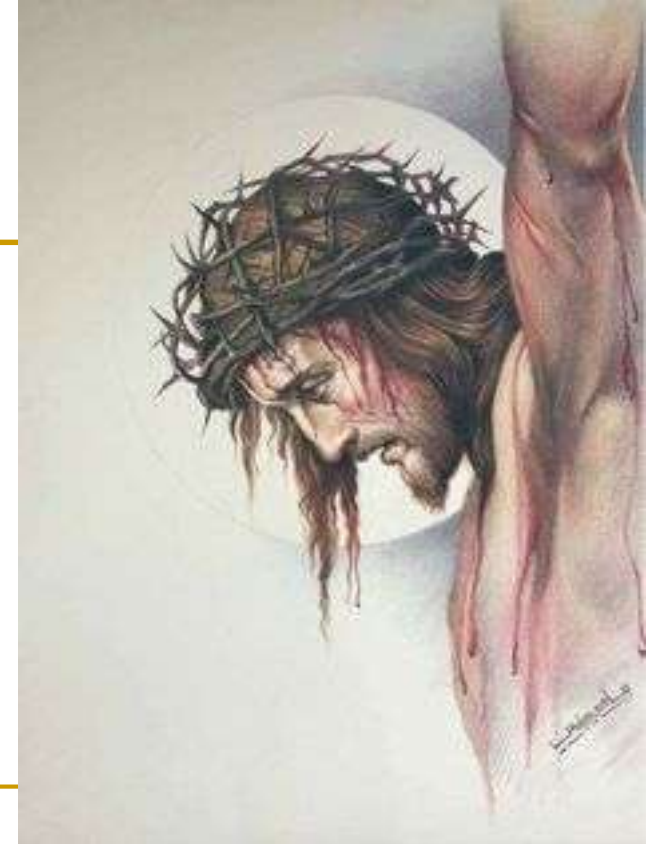
Dokument o osnutku i Osnivaču kršćanstva

pon, čet u 11:15, FFRZ aula 3

Biblija – Novi zavjet 20./21.
amdg.ffrz.hr – nastava

Muka, smrt i uskrsnuće u Mt

Isus naviješta

- Sva tri puta i uskrsnuće (Mt 16,21; 17,22s; 20,17-19)
  - Sve opširnije
  - ključni glagol: “predati” παραδίδομι u 17,22, u 20,18s 2x
  - 1. put nakon Petrove ispovijesti: Ti si Krist (Mt 16,16)
    - 7. put u Mt “Krist”
  - “Počeo” (16,21)
    - Gdje (16,13)?
  - Cezareja Filipova (40 km sj. od Galilejskog mora)
  - “Treba”: δεῖ – Očeva volja
-

---

1. navještaj (Mt 16,21)

- Tko?
  - on sam
  - Što?
  - Ići u Jeruzalem, trpjeti
  - Ubit će ga
    - Nositelji osude?
  - Starješine, “veliki svećenici”, pismoznanci
  - Uskrsnut će (biti uzdignut)
  - Kada?
  - Trećega dana
    - Reakcija (16,22)?
  - Petar odvraća
-

2. navještaj (Mt 17,22s)

- Kada (17,18)?
  - Nakon izlječenja opsjednuta i bolesna dječaka (17,18)
    - Gdje (17,22)
  - Galileja
    - Tko?
  - “Sin Čovječji”
    - Što?
  - Biti predan u ljudske *ruke* (17,22)
  - Ubit će ga (23)
- Uskrsnut će
    - Kada?
  - Trećega dana
    - Reakcija (17,23):
  - Učenici vrlo žalosni

3. navještaj (Mt 20,17-19)

- Kada (20,1-16)?
- Nakon pouke o radnicima posljednjega sata
  - Gdje (20,17)?
- Na **hodočašću** u Jeruzalem
  - **Kome?**
- Dvanaestorici nasamo
  - Tko?
- “Sin Čovječji”
  - Što?
- Biti predan (20,18)
- **Osudit** će ga na smrt (18)
- Predat će ga **narodima** (20,19)
- Na **izrugivanje, bičevanje, raspeće** (19)
  - Nositelji osude (20,18)?
- Svećenički glavari i pismoznanci
- Uskrsnut će
  - Kada?
- Trećega dana
  - Reakcija (20,20s)?
- Zebedejeva traži povlaštena mjesta za sinove

Muka po Mateju

- **Isus najavljuje učenicima (26,2):**
  - Pashu
  - Raspeće
  - Teološko predanje
  - O pomazanju u Betaniji tumači (26,12):
- **Za moj ukop**

Teološko predanje

- U 2. i 3. navještaju 3x:
- Bit će predan u ljudske ruke (17,22)
- Bit će predan (20,18),
- predat će ga narodima (19)
  - Suprotnost ili definicija?
- Približilo se Kraljevstvo (3,2; 4,17; 10,7)
- Čas predaje (26,45)
- Onaj koji me predaje (26,46)

Teološko predanje u Mt (2.)

- Isus poslije treće molitve (26,45):
- "Sin Čovječji *predaje se* u ruke grešnika" (26,45)
- "Približio se *onaj koji me predaje*" (26,46)
- *Izdajica* je dao znak mnoštvu s mačevima i toljagama (26,48)
  - "Veliki svećenici" i starješine naroda (27,1)
- predali su Isusa Pilatu (27,2).

Teološko predanje u Mt (3.)

- **Juda *izdajica* predomislio se (27,3)**
  - kao sin koji je prvo rekao "Neću!" 21,29
  - kad je vidio da je Isus osuđen (27,3)
- **"Predao sam krv nevinu!" (27,3)**
  - Pilat zna (27,18):
- **predali ga iz zavisti (27,18)**
  - pustio Barabu,
- ***a predao* Isusa da bude razapet (27,26)**

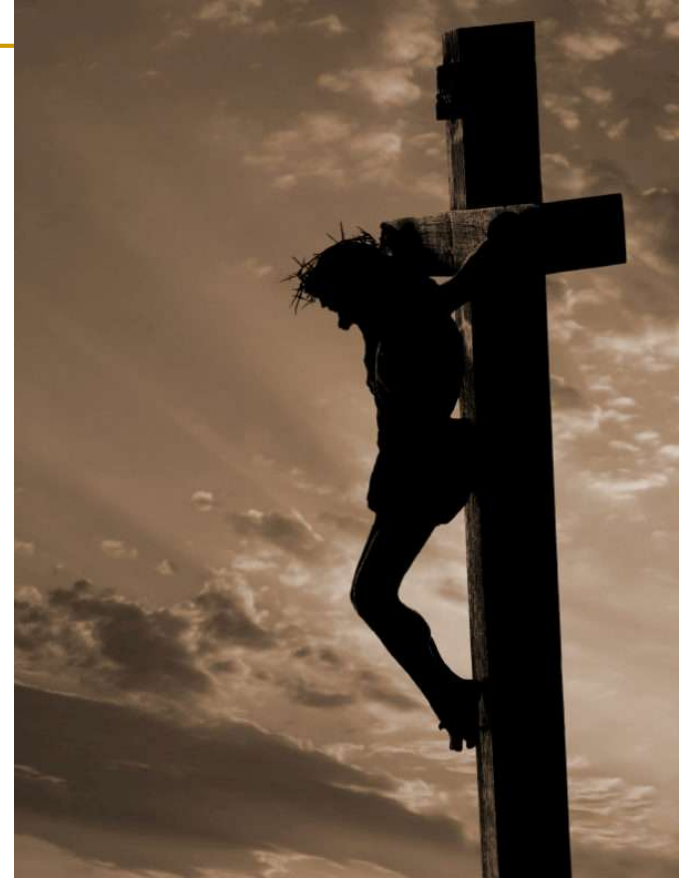
Osuda Isusova: raspeće

- Najavljuje sam Isus u 2. navještaju:
- bit će predan da ga *razapnu* (20,19)
  - Isus u zaključku 7x “Jao vama”:
- “Razapet ćete proroke i mudrace” (Mt 23,34)
  - Isus najavljuje učenicima Pashu (26,2):
- i da će biti predan da ga razapnu (26,2)
  - Mnoštvo nagovoreno od “velikih svećenika” i starješina odgovara Pilatu na pitanje
  - što da učini s Isusom, i što je Isus zlo učinio:
- “Neka se razapne” (27,22.23)

Osuda Isusova: raspeće

- Pilat predaje Isusa
- da bude *razapet* (27,26)
- Izvršitelji: Vojnici nakon izrugivanja,
- odveli Isusa da ga *razapnu* (27,31)
  - razdijelili su njegovo odijelo (27,35)
- Nakon što su razapeli Isusa (27,35)
- Razapeli su s Isusom i dva razbojnika (27,38)
  - Preokret u 28,5:
- Anđeo ženama na grobu:
"Znam, Raspetoga tražite." (28,5)

Pasha

- Prva tema 26,21
- “izdaja” – predanje
  - Isus čini i govori 26,27
- Zahvaljuje
- Moja krv Saveza
- Za oprostjenje grijeha
  - najava (26,29):
- Pit ću od roda trsova u kraljevstvu Očevu

Uskrsnuće u Mt

- Jedno poglavlje, na kraju
- 20 redaka nasuprot 141 o mucu
  - 26,1-75 + 27,1-66
- Susret s Uskrslim samo u 28,9s.16-20
  - Uskrsne žene (28,9s)
  - Jedanaestorica (28,16-20)
    - (7 redaka)

Što, kada, gdje?

- ❑ Ključni opis ἡγέρθη (Mt 28,6; Mk 16,6; Lk 24,6.34)
- “Uskrsnu – bi uspravljen, dano mu je da ustane”
  - ❑ Kad dolazi dan uskrsnuća **Mt 28,1**?
- Nakon dana poćinka
  - ❑ Vrijeme u Mt 28,1:
- “svitanje” prvoga dana (Mt)
  - ❑ Mjesto: Mt 28,1
- grob

Idu na groblje

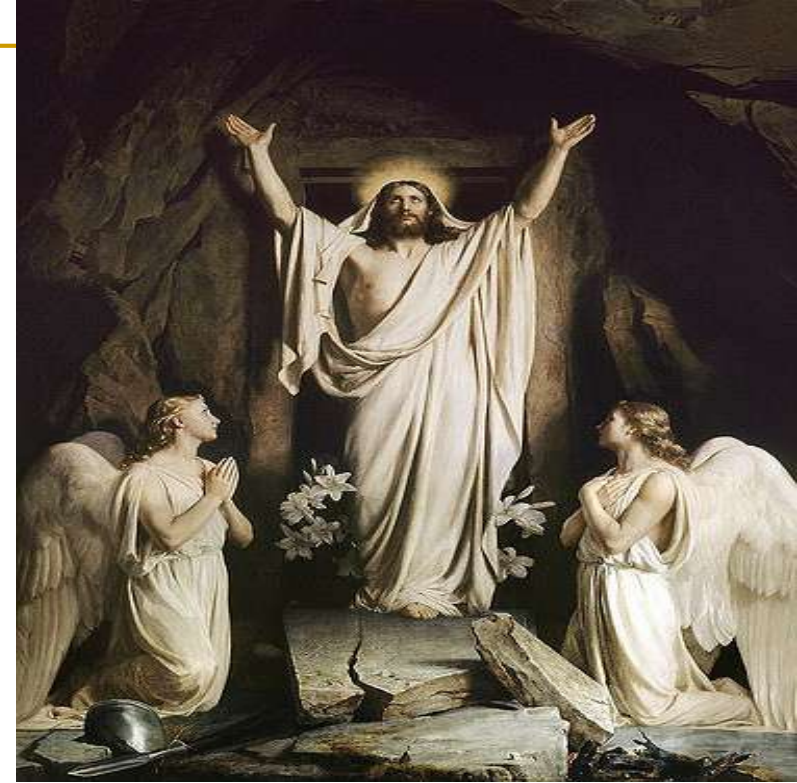
- Tko Mt **28,1**?
- Magdalena + Marija,
majka Jakovljeva i Josipova (Mt 28,1)
  - Što je s grobom (Mk, Lk, Iv)?
  - Otvoren
  - *tumačenje u Mt 28,2:*
- Glasnik Božji (kao kod Josipa 1,20.24; 2,13)
s neba otvara

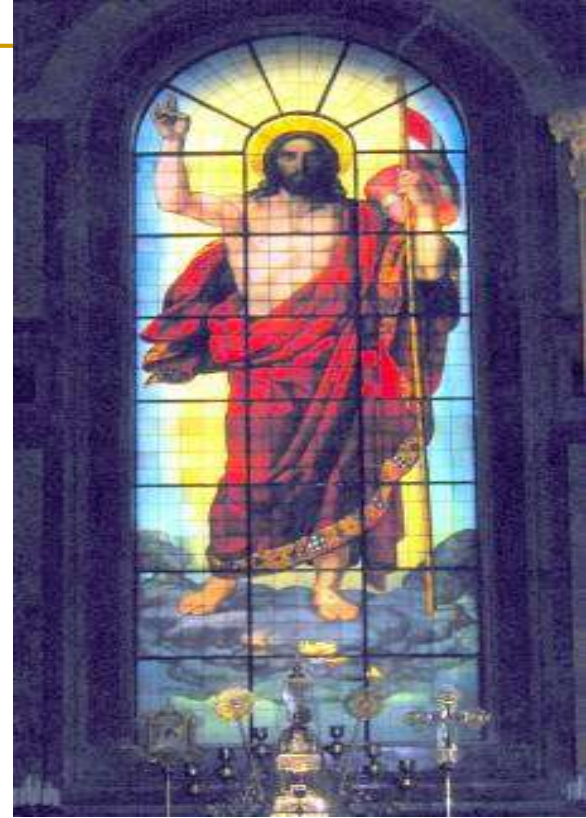
Popratni fenomeni

- ❑ Prirodni fenomeni u Mt **28,2s**
- *potres* (v2);
- izgled poput *munje*;
- odjeća kao *snijeg* (v3)
  - ❑ Stražari u Mt 28,4?
- “kao mrtvi” →
- Lažno svjedoče, potkupljeni (13)

Anđeo i uskrsne žene

- Elementi dijaloga u Mt 28,5?
- “Ne bojte se!” – ohrabrenje
  - Anđeo zna nakanu (Mt 28,5):
- “Raspetoga tražite”
  - Uskrsnuće u Isusovoj metodi (usp. Mt 28,6; Mk 16,7)?
- Ispunjeno obećanje – καθὼς εἶπεν “kako reče”

Anđeo daje nalog

- Anđeoski nalog Mt 28,6s:
- **Pozvane vidjeti (6) i javiti (7)**
  - Mjesto susreta s Uskrslim **(Mt 28,7)?**
- **“Ide pred vama u Galileju!”**
  - usp. Mt 26,32 (Mk 14,28):
  - **“kad uskrsnem, ići ću pred vama”**
– vjerno ispunja najavu

Uskrsne žene i Isus

- ❑ Žene *trče* javiti (Mt 28,8)
- ❑ nakon susreta s anđelom, osjećaj?
- Strah i *velika radost*
  - ❑ Isus pozdravlja (9)
  - ❑ Reakcija žena:
- Zagrljaj poštovanja
- Klanjanje

Poslanje ženama

- Kristove riječi (Mt 28,10):
- Utjeha: Ne bojte se!
  - Nalog: Javite! (usp. anđeo u v7) *kome* (v10)?
- Mojoj braći (10 usp. Iv 20,17 ⇔ učenicima 7)
  - Što?
- U Galileju – *Zašto?*
- Ondje će me vidjeti (usp. v7; Mk 16,7)
  - → Mt 28,16-20

Plodovi u Mt

- **Susret u Galileji (28,16)**
  - Po zapovijedi iz 28,10
  - Žene prenijele
- **Na gori (28,16)**
  - Tko?
- **Jedanaestorica (28,16)**
  - Dvostruka reakcija (nije sveopće razrješenje) u 28,17
- **Klanjanje**
- **Sumnja kod nekih**

Isusov uskrsni proglas

- ❑ Sveopća vlast (28,18):
- Otac mi je dao
- Na nebu i na zemlji (usp. 6,10b)
  - ❑ Poslanje (19s):
- Učenici će stvarati učenike (19)
  - ❑ Krštenje (19)
  - ❑ Pouka (20)
- Emanuel: Ja sam s vama (20 usp. 1,23)

